

Zorgen over PFAS

onder inwoners van Zuid-Holland Zuid

Kernboodschap

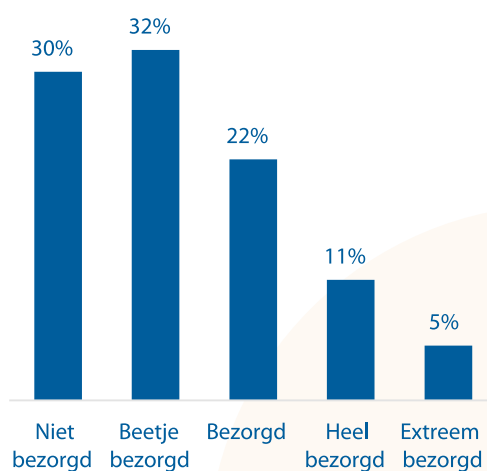
In het najaar van 2024 vulden 9.200 inwoners van Zuid-Holland Zuid de vragenlijst in van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen, uitgevoerd door de GGD Zuid-Holland Zuid. Totaal 70% van de respondenten maakt zich zorgen over PFAS. Inwoners maken zich met name zorgen om de effecten op milieu en leefomgeving en hun (toekomstige) kinderen en kleinkinderen. Groepen die zich vaker zorgen maken zijn ouderen en inwoners met een hoger opleidingsniveau. Opvallend is dat inwoners van alle gemeenten in de regio zich zorgen maken over PFAS en niet alleen de inwoners in de gemeenten direct rondom Chemours.

Methode

In het najaar van 2024 voerde de GGD Zuid-Holland Zuid de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen uit. Via een steekproef ontvingen inwoners per post een uitnodiging om de vragenlijst in te vullen, met daarin enkele vragen over PFAS. Totaal 9.200 inwoners van 18 jaar en ouder van Zuid-Holland Zuid vulden de vragenlijst in.

Mate van zorgen om PFAS

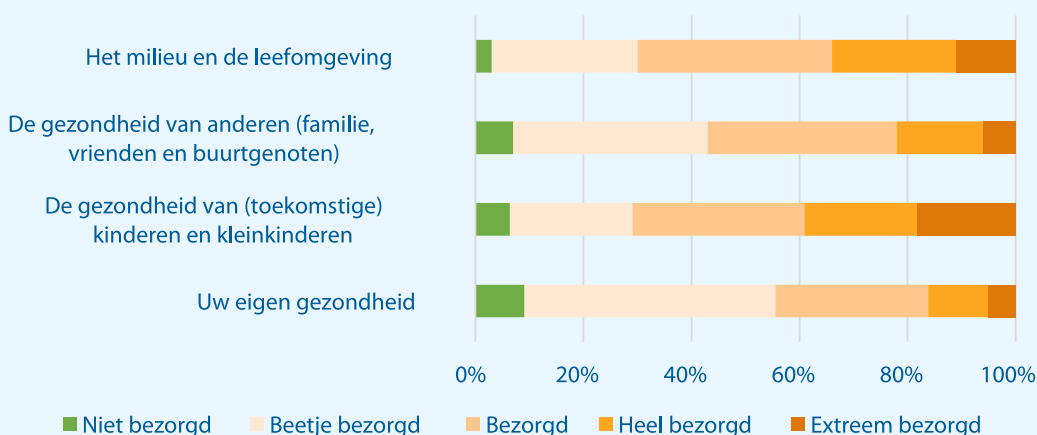
Totaal 70% van de inwoners is bezorgd over PFAS, waarvan 5% extreem bezorgd. Een derde (30%) van de inwoners is niet bezorgd. In figuur 1 is de mate van zorgen over PFAS onder inwoners visueel weergegeven.



Figuur 1. De mate van zorgen over PFAS onder inwoners van Zuid-Holland Zuid, 2024

Soort zorgen om PFAS

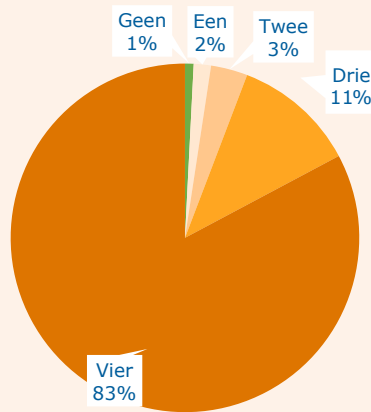
Inwoners die zich zorgen maken, is gevraagd naar vier verschillende soorten zorgen over PFAS. Men maakt zich het vaakst heel of extreem bezorgd over de gezondheid van (toekomstige) kinderen en kleinkinderen en over het milieu en de leefomgeving.



Figuur 2. De mate van soort zorgen over PFAS onder inwoners van Zuid-Holland Zuid die zich zorgen maken over PFAS, 2024

Totaal aantal zorgen

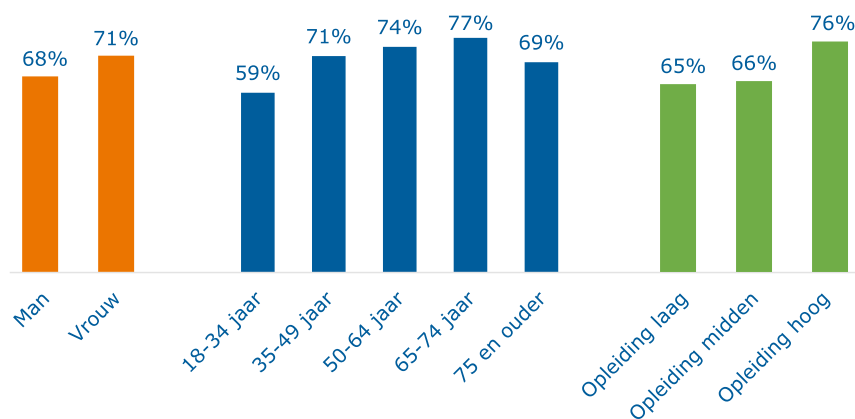
Van de inwoners die zich zorgen maken, maakt een groot gedeelte (83%) zich zorgen over alle vier de genoemde soorten. Dit geeft aan dat de zorgen vaak over een breed scala aan onderwerpen gaan. Zie figuur 3.



Figuur 3. Het aantal zorgen onder inwoners van Zuid-Holland Zuid die zich zorgen maken over PFAS, 2024

Wie maken zich het meest zorgen?

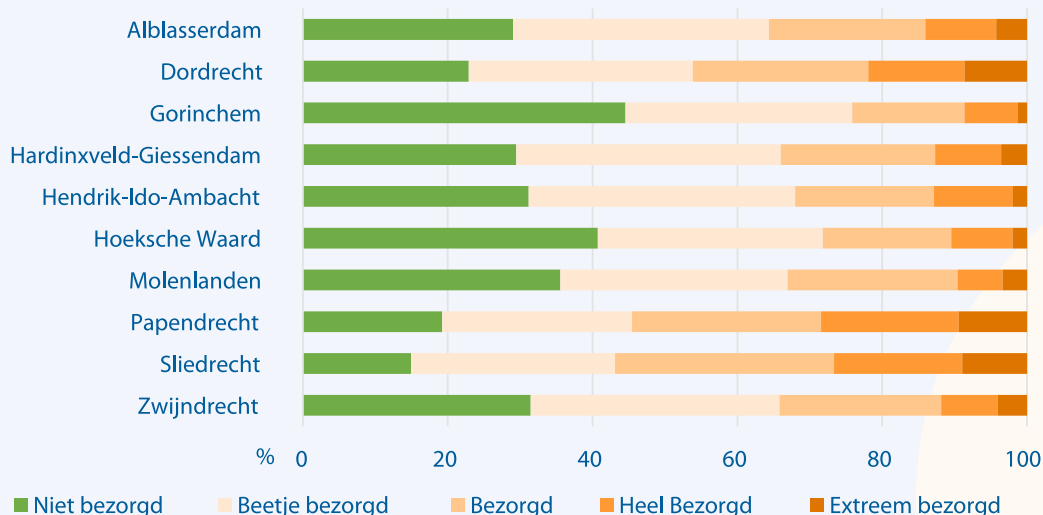
In figuur 4 is voor verschillende bevolkingsgroepen het percentage weergegeven dat zich zorgen maakt over PFAS. Vergeleken met jongeren maken ouderen zich vaker zorgen. Hoger opgeleiden maken zich vaker zorgen dan laag- en middelopgeleiden. Gehuwden hebben vaker zorgen over PFAS dan ongehuwden. Mogelijk hangt dit samen met het hebben van kinderen en de zorgen om hen. De hogere percentages onder deze groepen zijn onafhankelijk van de gemeente waar men woont. Deelnemers die aangeven tevreden te zijn met hun woonomgeving, maken zich minder vaak zorgen om de effecten van PFAS.



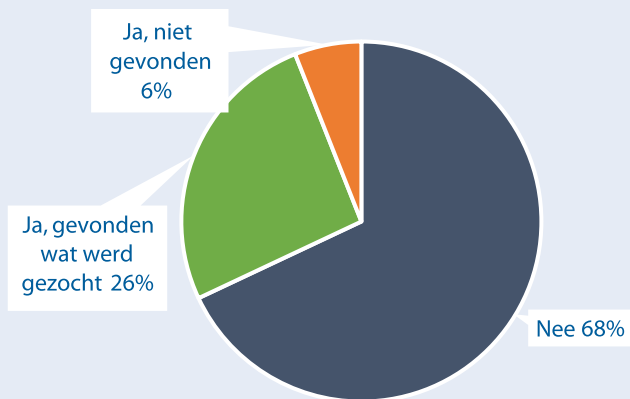
Figuur 4. Het percentage inwoners van Zuid-Holland Zuid naar groep dat zich zorgen maakt over PFAS, 2024

Mate van zorgen per gemeente

Eerder liet figuur 1 al zien dat 70% van de inwoners van Zuid-Holland Zuid zich zorgen maakt om PFAS. Uitsplitsing naar gemeente laat een groot verschil zien tussen de gemeenten in mate van zorgen (zie figuur 5). In Sliedrecht, Papendrecht en Dordrecht maken inwoners zich het vaakst zorgen over PFAS: respectievelijk 85%, 81% en 77%. Ook de percentages 'heel bezorgd' en 'extreem bezorgd' zijn in deze drie gemeenten het hoogst. In alle tien gemeenten van de regio ZHZ maakt minstens de helft van de inwoners zich zorgen. Gorinchem heeft met 55% het laagste percentage inwoners dat zich zorgen maakt. De zorgen over PFAS beperken zich hiermee niet rond Chemours, maar zijn regiobreed aanwezig, van de Hoeksche Waard tot Gorinchem.



Figuur 5. Percentage mate van zorgen per gemeente van Zuid-Holland Zuid, 2024



Informatiebehoefte rondom PFAS

Deelnemers is gevraagd of ze in de afgelopen drie maanden informatie over PFAS zochten. 32% deed dat. Het gaat hier om de periode zomer-najaar van 2024. Eén op de twintig (6%) zocht, maar kon geen antwoord vinden.

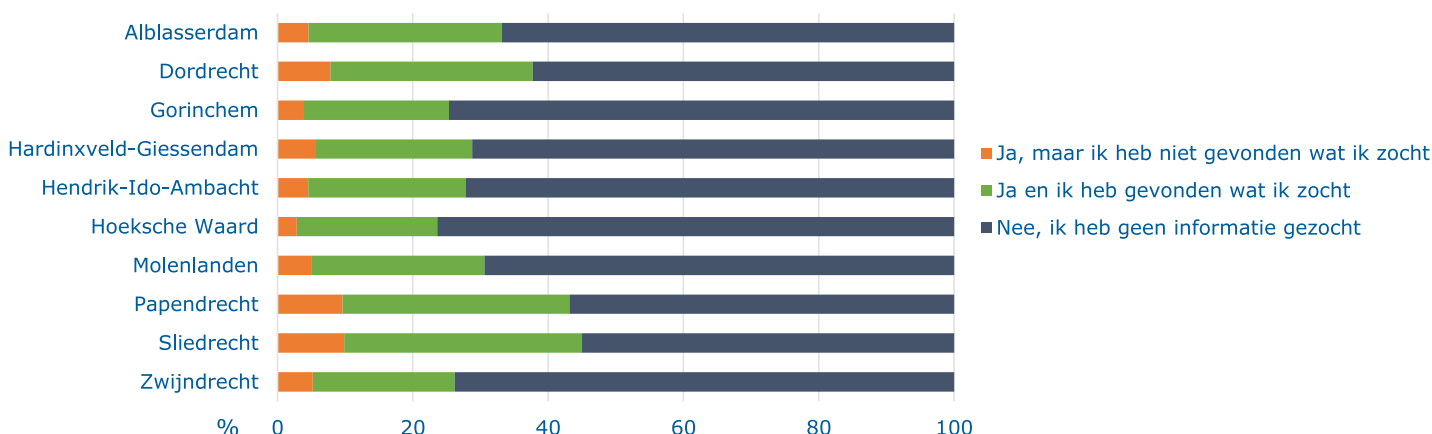
Figuur 6. Heeft afgelopen drie maanden informatie over PFAS gezocht, Zuid-Holland Zuid, 2024

Zorgen om PFAS en informatie

Ondanks dat er behoefte is aan informatie en deze ook vaak gevonden wordt, blijven zorgen bestaan. Alleen informatieverstrekking neemt daarmee onvoldoende de zorgen van inwoners weg. Dit gaat mogelijk om vragen waar (nog) geen antwoorden op zijn.

Informatiebehoefte per gemeente

In de regio zocht 32% in de afgelopen drie maanden naar informatie over PFAS. Inwoners van Sliedrecht (45%), Papendrecht (43%) en Dordrecht (38%) zochten het vaakst naar informatie. En bleven ook iets vaker met onbeantwoorde vragen zitten.



Figuur 7. Heeft afgelopen drie maanden informatie gezocht over PFAS, onder inwoners van Zuid-Holland Zuid, uitgesplitst naar gemeente, 2024

Conclusies en beleidsadviezen

1. Zorgen rondom PFAS beperken zich niet tot inwoners van de gemeenten Dordrecht, Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden, maar zijn onder inwoners van alle tien de gemeenten aanwezig.
2. Inwoners van Sliedrecht, Papendrecht en Dordrecht zijn vaker heel of extreem bezorgd.
3. Bekijk hoe de overige zes gemeenten van Zuid-Holland Zuid aangesloten kunnen worden op voorlichtingsactiviteiten en [pfasinfo.nl](https://www.pfasinfo.nl).
4. Een derde van de inwoners (32%) zocht afgelopen drie maanden PFAS informatie. 6% zocht én vond geen antwoord. Alleen informatieverstrekking heeft onvoldoende impact op het wegnemen van zorgen.

Meer informatie over PFAS?

- www.ggdzhz.nl/gezondheid-en-milieu/pfas-en-gezondheidsadviezen | Veel gestelde vragen en adviezen over verschillende onderwerpen rondom PFAS. Contactgegevens van de afdeling Medische Milieukunde.
- www.pfasinfo.nl | Centraal informatiepunt PFAS in Zuid-Holland Zuid van onder andere de gemeenten Dordrecht, Sliedrecht, Papendrecht, Molenlanden, GGD ZHZ en Omgevingsdienst ZHZ.
- www.rivm.nl/pfas | Algemene info over PFAS en RIVM onderzoek.